

Pranwan (17), A, 2020

Hkristu hta tsawra ai nu wa hpu nau ni e, ndai pranwan ladaw (17) ngu na laban hta **“Sut Jat gaw hpa rai na ta”** ngu ai ga san hte hpanang na n ngai. Sut gan jat wa ai lachyum hku nre ai sha, jat ai sut gan ngu ai lachyum hpe tsun mayu nngai.

San Matthew daw kaba 13 hta sumsing mungdan ga shadawn hte seng nna hpan 7 hpe mu lu ai. Dai ni hta na hpanang daw de na ga shadawn 3 hpe hka ja yu ga. Ndai ga shadawn masum gaw anhte hpe shadum nga ai. (1) sumsing mungdan madu lu na ahkaw ahkang gaw akyu chyeju kaba rai nga hpe myit dum mu; (2) Karai tara hte sak hkrung ai hta kaga kaja ai lam n'nga sai; (3) Tinang a ngwi pyaw lam a matu Karai Kasang hpe lam woi ningshawng shatai da u, ngu ai rai nga ai.

Makoi da ai sutgan hte manu dan ai nlaw seng (pearl) ga shadawn

Moi shawng de gaw gumhpraw maisau ni n'nga shi ai re da. Masha ni gaw manu dan ai **ja, gumhpraw (nhprang) dangga** ni hte **sumraw sutgan** ni hpe dai ni du hkra kyem da chye ga ai. Majan bying ai mare ni hta hpyen la ni gaw dai zawn, manu dan sutgan ni kyem da ai hpe chye jang tam shaw la ma ai da. Hpyen ni du shang wa shagu, mung shawa masha ni jai lang nga ai sut gan ni hpe makoi da ai, shing nrai, ga hta htu lup da chye ma ai. Raitim, dai sutgan madu ni majan hta si mat ai, shing nrai, machyi na si mat jang shanhte makoi da ai sut gan ni masha kaga ni a matu tai mat chye nga ai. Nkau sut gan ni nga yang shaning tsa kaba na jang she marai langai ngai, gam kaja na bai mu la chye nga ai.

Anhte na la ai ga shadawn hta tsun da ai wa gaw, hkauna galaw sha ai matsan masha rai na masa nga ai. Hkauna lamu ga madu a nchyang ma mung mai bying ai. Hkauna htu ten na- hta hte htu hkra mu da ai majaw, hkauna lamu ga madu myit dik ai manu hte mari la ai mung mai bying ai. Hkauna lamu ga madu wa gaw, dai ram manu kaba ai hte mari la ai wa gaw (anya dik ai wa) mana nan re ngu myit la nna dut ya na rai nga ai. Raitim, dai lamu ga hta manu dan sut gan ni nga ai hpe na chye jang grai nan lahpawt dum ai hte yawn nga na teng sha rai nga ai. Shi sutgan ni hpe jasum kau ai hta kaga hpa nlu di mat sai. Masha ni a lata de lawm mat sai gaw.

Yuda tara hta tinang a sutgan re ngu bai shabai la mai tim, Roma tara hta gaw lamu ga hpe hpang jahtum mari la ai wa sha, dai sut gan hpe madu lu ai rai nga ai.

Manu dan n law seng (pearl) ga shadawn maumwi gaw shawng de tsun da ai maumwi hte masa lam n bung ai. Kachyi myi shai ai lam nga ai. N-hprang sut hpaga la gaw, sut su ai sahti wa rai nna, shi a hpaga bungli hta ningtawng ai wa rai nga ai.

Hkauna la wa hte n-hprang sut hpaga la yan lahkawng hta bung ai lam mung nga ai. Dai gaw shan lahkawng yang tinang madu da ai sutgan mahkra hte manu dan grau ai sutgan hpe galai la ai rai nga ai. Shanhte madu da lu ai hpe lakying ai lam n'nga ai sha kabu gara hte lawan dik ai hku garan gachyan ma ai (Mt 13:44).

Karai Kasang a ja mungdan hte dai ja mungdan hpe madu lu na lam gaw manu daw dan n'lu ai re hpe sharing la ga. Karai Kasang a ja mungdan shang lu na matu jam jau hkam ra ai a majaw, shing n rai, hkam sharang ra ai a majaw, galoi mung myit malai lu na n're. Nu wa hpu nau ni, mai kaja magam a majaw, jam jau hkam, hkam sharang ra ai hpe, myit malai lu yu ai kun? Tinang hkum tinang bai san la ga.

Karai Kasang a Ja mungdan gaw ganing re manu dan ai sut gan kun?

Karai Kasang a Ja mungdan gaw, sut rai lama ma rai nga ai, “ja, gumhpraw hte nhprang sut rai ni n re ai hpe chye da ra ga ai. Karai Kasang a ja mungdan madu lu ai wa gaw, sumsing mungdan du lu na hte Karai Kasang a up hkang ai hpe hkam la na matu rai nga ai. Mungkan ga hta nga nga ai ten, anhte ngwi pyaw lu u ga, lam madun woi awn la ai hpe hkam la na matu hte hpang jahtum sumsing mungdan hta Karai Kasang hte rau, htani nga lu na matu rai nga ai.

Sumsing mungdan hta nga lu ai gaw kade daram, gara hku manu dan ai re hpe, San Pawlu Roma hpung masha ni hpang de shagun dat ai laika hta tsun da ai. Shi mungdan hta ning-ngai nga na matu Karai Kasang anhte hpe lata la ai rai yang nan anhte a matu manu dan dik la nga ai. Karai Kasang a lata la ai magam lam gaw ya ju ya hkyen myit shingran na bying wa ai n-rai nga ai. Anhte hpe lata la ai gaw “ningpawt ninghpang” kaw na nan masat da sai re. Roma 8:29, Eph 1:9 hta San Pawlu tsun da ai.

Karai Kasang a ja mungdan shang na matu, saw shaga hkum ai gaw, anhte a matu manu dan la nga ai. Anhte hpe saw shaga na matu, hkyen lajang ai hta, Karai

Kasang matsan dum lama ai lam, kade daram tawn da ai; shi a shaga n-seng hpe anhte ni hkap la na matu kade daram shakut nna, kade daram lahkam wa sai hpe anhte ni sumsing mungdan du jang she hkrak chye lu na rai ga ai. San Petru, San Pawlu, Nu Maria hte san pra ai ni hpe sumsing mung dan de shang na matu tsawra matsan dum lama myit hte shaga la ai zawn, Karai Kasang gaw, anhte a ntsa tsawra matsan dum lama lam tawn da nga ai. Anhte mara lu ai ni hpe hkye la na matu, Yesu Madu gara hku galaw wa ai rai? San Pawlu tsun ai hte maren, Hkristu hta “Madu Karai hte kanawn mazum lu ai.” Tsun mayu ai gaw, shi hte pri nem lam bai lu ai rai nga ai, Rom 8:30 hte 2Cor 5:19 hpe hti yu yang mu lu na re.

Karai Kasang gaw, anhte hpe sumsing mungdan hta, shi a kashu kasha majing tai shangun mayu ai. “Shi a kasha hkrang” hte nan bung na hpe myit ra ai, ngu San Pawlu tsun da ai (Rom 8:29).

Karai Kasang a hkrang sumla hte seng nna San Pawlu tsun da ai hpe yu yu ga. “Hkristu gaw myi hte n mu lu ai Karai Kasang hpe madun ai, myi hte mu lu ai hkrang sumla rai nga ai” (Col 1:15). “Shi gaw Karai Kasang a hpung shing kang ningja shapraw nna, Karai Kasang shi nan a gawng shingyan hkrang sumla hpe dagraw ai” (Heb 1:3).

Yesu Madu hte anhte ni a lapran n’bung pre ai lam kaba langai dan dawng nga ai. Yesu gaw ningpawt ninghpang kaw na nan Karai Kasang a kasha rai nga ai. Anhte ni gaw aten ladaw grai na jang she Karai Kasang a nta masha ni tai wa ai. Yesu gaw galoi mung Kawa Karai Kasang a hkrang sumla raw rai nga ai. Anhte gaw Kasha Yesu a hkrang sumla hte bung hkra aten la shakut nga ra ga ai. Kashin kamun hkam la ai shaloi, anhte ni Karai Kasang a kasha majing tai wa saga ai raitim, Karai Kasang bying shangun mayu ai, Yesu Madu a hkrang sumla hte bung hkra gaw, anhte a prat tup aten la nna shakut la ra ga ai. Kaja wa nga yang mungkan ga kaw nga pra ai yaw shada lam madung gaw, Karai Kasang a myit su kasha ni tai hkra sharing hka ja hkan sa ai ten rai nga ai. Shani shagu Yesu Madu hte grau bung wa hkra shakut shaja ra ga ai. Anhte si ai nhtoi hta gaw, Yesu Madu hte maren bung hkra shakut ai lam hkumtsup wa na re.

Karai Kasang gaw, sumsing mungdan hta anhte myit mada da ai hta grau manu dan ai sali wunli anhte a matu tawn da ai. Rom 8:17 hta, “Anhte gaw shi a kashu kasha ni rai nga ga yang gaw shi a amyu masha ni a matu san da ai Sali wunli ni hpe

anhthe hkam la na ga ai,” ngu San Pawlu tsun da nga ai. Anhthe a matu tawn da ai Karai Kasang a tsawra matsan dum lama lam, kaba la nga ai majaw, shi a matu ngam da ai lam nnga ai sha, anhthe hpe shi a sili wunli mahkra jaw da ya ai. Mungkan ga ntsa, anhthe hta shanu nga ai Wenyi a marang e, Karai asak hpe anhthe ni garan hkam sha lu ga ai re. Sumsing mungdan hta du shang wa ai shaloi, Karai asak hte ngwi pyaw simsa lam hpe, anhthe ni grau hkum tsup ai hku hkam la na ga ai.

Hpaji rawng ai wa hte angawk ai wa (nhkru ai wa)

Solomon, hkawhkam hkinghtawng dagraw hpang ai ten, sari manu nga ai hte sari manu n’nga ai lam hpe, jaw ang ai hku garan ginhka mu lu chye hkra, anhthe hpe madun dan ai. Solomon gaw Israel mungdan a hkawhkam, kawa David a hkinghtawng dagraw ai wa rai nga ai. Mungdan kaji ai rai tim, sut su ai mungdan; n gun kaba ai mungdan rai nga ai.

Yerusalem htingnu gaw gap n’lu shi ai majaw, Karai Kasang a tara kanu lam (10) bang da ai ga shaka sumpu hpe Yerusalem hte killo metre loi tsan ai **Gibiun** ginwang hta bang tawn da ma ai. Solomon hkawhkam gaw dai shara de sa nna, Karai Kasang hpe hkungga nawng jau let shi a mungdan hpe makawp maga na matu akyu hpyi ai lam galaw ai.

Dai hpang Karai Kasang gaw Solomon hkawhkam hpe yup mang hta ga shaga let shi hpe laklai ai ahkaw ahkang (ginrat ai) jaw ai lam langai galaw wa ai. “Nang ra ai a kyu hpyi u” ngu tsun ai (3Hkawhkam 3:5).

Solomon hpyi ai gaw hpa rai ta? Solomon gaw ma prat ten kaw na nan ningmu kaba ai wa rai nga ai lam tsun da nga ai. Solomon hkawhkam gaw sak naw kaji ai. Shi a myusha ni hpe woi awn na matu mahkrum madup n’nga ai. Hkawhkam tai wa ai mung kawa David daw dan ai ngu ai hta Karai Kasang a matsan dum ai a majaw re ngu tsun hpang ai. Dai hpang, “Dai re majaw, kaja ai hte n kaja ai hpe chye ginhkra nna, na a amyu masha ni hpe teng man ai hku woi awn lu na hpaji byeng-ya ngai hpe jaw e law. Shing n rai yang, ndai na a galu kaba ai amyu masha ni hpe ngai kaning rai tut nawng up hkang lu na rai nga a ta”, ngu nna htan wu ai. (3Hkawhkam 3:9). Karai Kasang a ra sharawng ai magam ni hpe mu chye lu na, nhtoi hte dai ningmu ni hpe ta tut hkrang shachyaw lu na matu hpyi shawn ai rai

nga ai. Karai Kasang a lam madun ai hpe hkam la lu na matu madat mara chye ai masin salum nga ra ai.

Nhkru ai ramma wa kaw n sharing la mai ai lam

Mt 19:16-22 hta, Yesu Madu kaw sa nna, htani htana asak hka hpe lu la na lam hte seng nna san wa ai ramma langai mi a lam tsun da ai. Dai ma gaw sumsing mungdan de gara hku shang mai ai hpe san sagawn ai lam rai nga ai. Yesu gaw dai ramma wa a sumnung shingdi ai myit a majaw sumsing mungdan shang lu ai ahkaw ahkaw jaw ya mayu ai rai nna, (ginrat ai) ahkaw ahkaw kaba jaw ai lam langai galaw ai. “Nang ding hpring mayu yang, sa su, nang lu ai arai ni mahkra dut kau nna, matsan mayan ni hpe garan jaw u; shing rai jang sumsing lamu ntsa e sutgan ni lu na rin dai; ngai kaw mung sa nna hkan rit, ngu nna shi hpe tsun ai” (Mt 19:21).

Hpa majaw dai ramma shi shawng de hkawm wa sai lam hta sha hkawm na matu lata la ai kun, anhte hkrak n’chye ai. Yesu Madu jaw na sutgan hta shi lu da ai sutgan grau law ai, grau manu dan ai, ngu myit la hkam la na masa hta nga ai. Hpa jahtum hta shi a matu manu dan dik ngu myit la hkam la da ai sut su lam ginlut kau ai hte sumsing mungdan hta “sut jat” hkam la na lam hpe mung ginlut kau ra mat ai.

Solomon hkawhkam a hpaji byen-nya hte ramma a angawk ai lam gaw anhte a matu katsi la sharing la hpa rai nga ai. Anhte tinang hkum tinang kam kaba shalai ai lam hpe la kau; Karai Kasang a tsawra matsan dum lama hpe ra kadawn nga ga ai ngu hkam la ra ga ai. Karai Kasang lam madun ai hpe hkap la ai hta hkan nna, sumsing mungdan a manu dan ai hpe grau chye na wa na rai ga ai. Mungkan sutgan su ai lam gaw anhte hpe myi n’mu shangun wa ai. Dai majaw dai lam ni hta manoi nga n’mai ai. Ra wa yang Karai Kasang a ja mungdan shang na lam hpe pat shingdang ya ai mahkra hpe ninghkap kau ra ai. Karai Kasang lam madun ya jang kadai mung hpa lam hte mung anhte hpe dingbai dingna jaw nlu ai.

Rom 8:28 “Karei Kasang hpe tsaw ra nna shi a shatawng shad da ai the maren shaga la hkrum ai ni a matu mara yawng mayawng hta mai kaja ai lam byin wa u ga, Karai Kasang gaw shanhte hte rau amu galaw nga ai hpe anhte chye ga ai.

Akyu hpyi saga

Wa Karai Kasang e, Nang madu a tsawra matsan dum lama ai hpe hkam la lu na matu anhte hta sum nung shingdi ai, shagrit shanem ai, nang madu hta kam hpa ai, nang madu hta madat mara ai lam ni hpe jaw ya rit. Nang Madu hkang da ai lam ni hpe mu chye hkap la hkan sa lu ai chyeju hpe mung jaw ya rit. Hpang jahtum nhtoi hta nang Madu a ja mungdan hta ning ngai nga lu ai chyeju jaw ya rit. Anthe a Madu Hkristu a marang e hpyi nem nga ga ai.

Hkristu hta hkung ga ai, tara hkaw sara/ sara num ni hte nu wa hpu nau ni e, ndai laban gaw pranwan ladaw hta (17) ngu na laban rai nga ai. Hti ang ai Ja Chyum Mungga ni gaw,

Chyum mungga daw (1) 1hkawhkam 3:5, 7-12

Chyum mungga daw (2) Rom 8:28-30

Kabu gara shiga Mt 13:44-52

Ndai Ja chyum mumgga ni hpe hti nna ndai laban na nawku dawjau lamang ni hpe woi awn nga ga.

Wa Jau Patrick Gawmaw Hkawng Yae